

[Ministeren for offentlige arbejder.]

havet samt i forbindelse hermed at lade foretage inddigning af Agger og Thyborøn byer, forstærkning af Harboordiget samt anlæg af en ny vej- og jernbaneforbindelse fra Harboør til Thyborøn. Endvidere er det i loven bestemt, at sidstnævnte vejforbindelse og de staten tilhørende vandforsyningsanlæg, kloakanlæg, elektricitetsforsyningsanlæg og vejanlæg uden for havneområdet i Thyborøn skal overgå til kommunal ejendom.

Hovedparten af den 20 km lange dæmning eksklusive strækningen over kanalen er udført. Ved indsejlingen til Thyborøn kanal er høfderne 59 og 72 udbygget som landender for de to dækmoler, der skulle anlægges. Der er endvidere gennemført en delvis inddigning af Thyborøn og Agger byer og bygget to arbejdshavne. Herudover er udført en række digearbejder til sikring af tangerne, og de nævnte vej- og forsyningsanlæg er overdraget til kommunen. I alt er der til de udførte anlægsarbejder anvendt omkring 30 mill. kr., men den mest omfattende del af det ved loven forudsatte komplekse af sikringsarbejder, nemlig dæmningsanlægget tværs over kanalen med indbygget skibsfarts- og gennemstrømningssluse, og anlægget af de to dækmoler er ikke udført. Udførelsen af disse arbejder ville i 1970-priser beløbe sig til omkring 200 mill. kr.

Når anlægsarbejderne trods det lange åremål siden lovens vedtagelse ikke er ført videre frem, skyldes det dels, at efterkrigstidens økonomiske vanskeligheder hindrede, at arbejdet blev fremmet i det oprindeligt forudsatte tempo, dels at en i årene 1954-56 fra vandbygningsteknisk sagkyndig side rejst tvivl om rigtigheden af den hidtidige bedømmelse af situationen ved tangerne som katastrofepræget med overhængende risiko for et totalt sammenbrud af kystsikringen gav anledning til nye overvejelser af Thyborønproblemet. Som følge af disse overvejelser besluttedes det nemlig i 1957 at nedsætte Thyborønudvalget med teknisk, økonomisk, administrativ og erhvervs-mæssig sagkundskab og samtidig at standse det videre arbejde med sikringen.

Resultatet af udvalgets overvejelser foreligger i udvalgsbetænkningen af august 1967, der danner grundlag for nærværende lovforslag.

Udvalget fik til opgave at overveje mulighederne for at holde Thyborøn kanal fuldstændig åben og samtidig opnå en mindre bekostelig løsning af Thyborønsproblemet end den ved loven af 14. august 1946 forudsatte, idet udvalget under sit arbejde skulle holde sig for øje, at kravet om sikring af befolkningen i Thyborøn by ikke måtte tilsidettes, ligesom der burde tilsigtes en beskyttelse af Limfjordstangerne og tilvejebringelse af de fornødne anlæg til sikring af, at de lave landbrugsarealer i Vestlimfjorden ikke ville blive mere udsat for oversvømmelser vestfra, end de måtte påregne at blive efter gennemførelsen af de i loven af 14. august 1946 omhandlede anlæg.

Udvalget har til afklaring af problemet, om kanalen fortsat vil kunne holdes åben, ladet foretage fornyede teknisk-videnskabelige undersøgelser, dels teoretiske, dels som modelforsøg af hele kystudviklingen, ligesom udvalget har fundet det nødvendigt at foretage visse undersøgelser af udviklingen i Thyborøn kanal.

Disse undersøgelser er foretaget for de teoretiske undersøgelsers vedkommende af havnebygningslaboratoriet i København og for modelforsøgenes vedkommende ved Waterloopkundig Laboratorium i Delft i Holland.

Undersøgelserne og deres resultat skal jeg ikke komme nærmere ind på her, men blot henvise til betænkningens redegørelse herom.

På baggrund af undersøgelsesresultaterne har udvalgets teknikere under visse nærmere angivne forudsætninger draget den konklusion, at det af rent tekniske grunde ikke skulle være nødvendigt at lukke kanalen nu, og at det heller ikke skulle blive nødvendigt at lukke inden for de kommende 30-50 år.

Selv om der fra teknikernes side således ikke fandtes nogen nødvendighed for at gennemføre den i loven forudsatte lukning nu, har udvalget i sin betænkning tillige overvejet de samfundsøkonomiske aspekter i sagen, herunder om hensynet til en forbedring af landbrugsarealerne omkring Limfjorden kunne danne fornøden baggrund for projektets realisation. De landbrugsmæssige interesser i en lukning var nemlig rent faktisk blevet stærkt undervurderet i det tidligere kommissionsarbejde. Disse undersøgel-